

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 16C/53/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1119215884
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Doricová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2020:1119215884.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v Bratislave sudkyňou JUDr. Zuzanou Doricovou v sporovej žalobcu v 1. rade: I. D., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom Š. S. XXX, XXX XX Š. S., v 2. rade M. D., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom Š. S. XXX, XXX XX Š. S., zákonne zastúpený matkou I. D., bytom Š. S. XXX, XXX XX Š. S. (žalobcom v 1. rade), v 3. rade: F. D., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom Š. S. XXX, XXX XX Š.Z. S., zákonne zastúpený matkou I. D., bytom Š. S. XXX, XXX XX Š. S. (žalobcom v 1. rade), v 4. rade: Z. D., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX, XXX XX U., v 5. rade: I. B., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX, XXX XX U., v 6. rade: N. N., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX, XXX XX U., všetci právne zastúpení Mgr. Peter Mešenec, advokát, Advokátska kancelária Prievozská 1314/39, 821 09 Bratislava proti žalovanému: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545 právne zastúpený JUDr. Felix Neupauer, advokát, Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava o náhradu nemajetkovej ujmy takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi v 1. rade sumu vo výške 20.000 eur, žalobcovi v 2. rade sumu vo výške 20.000 eur, žalobcovi v 3. rade sumu vo výške 20.000 eur, žalobcovi v 4. rade sumu vo výške 6.000 eur, žalobcovi v 5. rade sumu vo výške 3.000 eur, žalobcovi v 6. rade sumu vo výške 3.000 eur, všetko spolu do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd žalobu vo zvyšku zamietla.

III. Súd priznáva žalobcovi v 1., 2., 3., 4., 5., 6. rade voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

IV. Žalovaný je povinný zaplatiť na účet Okresného súdu Bratislava I súdny poplatok vo výške 2.256,- eur do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku

odôvodnenie:

1. Žalobca v 1. až 6. rade sa žalobou doručenou Okresnému súdu Bratislava I dňa 25.10.2019 domáhal voči žalovanému náhrady nemajetkovej ujmy, žalobca v 1. rade vo výške 33.500 eur, žalobca v 2. rade vo výške 33.500 eur, žalobca v 3. rade vo výške 33.500 eur žalobca v 4. rade vo výške 10.000 eur, žalobca v 5. rade vo výške 10.000 eur, žalobca v 6. rade vo výške 20.000 eur. Náhrady nemajetkovej sa žalobca v 1. až 6. rade domáhal voči žalovanému ako povinnému zmluvnému poisťovateľovi v dôsledku usmrtenia blízkej osoby, pána C. D., ktorý zomrel na následky zranení utrpených pri dopravnej nehode dňa 11.02.2018. Žalobca v 1. až 6. rade žalobu odôvodnil tým, že dňa 11.02.2018 viedol Z. I. motorové vozidlo Škoda Superb evidenčné číslo G. XXXBB v meste S., v areáli rekreačného parku v R.. Menovaný vodič spôsobil dopravnú nehodu pod vplyvom alkoholu s následkom smrti tým spôsobom, že motorové vozidlo zišlo z vozovky a prišlo do kontaktu s kríkmi vedľa cesty, následne zišlo z briedžku, prevrátilo sa skončilo vo vode. Vo vozidle v čase dopravnej nehody boli ako spolujazdci C. D. a N.

S. H.. Obaja spolujazdci boli v kritickom stave prevezení do nemocnice, C. D. do nemocnice v W. a N. S. H. do nemocnice v M., kde obaja zomreli. Poškodený C. D. zomrel vo veku 38 rokov. Súdny dvor Haag ako odvolací súd uznal obvineného vodiča Z. I. za vinného z toho, že jazdil pod vplyvom alkoholu príliš rýchlo, vzhľadom na dopravnú situáciu stratil kontrolu nad motorovým vozidlom, ktoré riadil, dostal sa mimo cesty, s autom vošiel na svah, dôsledkom čoho sa motorové vozidlo dostalo do vody, čím spolujazdci boli usmrtení. Konanie obžalovaného Z. I. bolo príčinou usmrtenia C. D. a N. S. H.. Súčasťou práva na ochranu osobnosti je aj právo na súkromie a rodinný život. Právo na súkromie zahŕňa aj právo fyzickej osoby vytvoriť a udržiavať vzťahy s inými ľudskými bytosťami. Obzvlášť v citovej oblasti, aby fyzická osoba mohla rozvíjať vlastnú osobnosť. Smrť ako absolútna strata predstavuje sama osebe závažný zásah do práva na ochranu osobnosti, pričom spôsobuje ťažké psychické rozpoloženie. V prípade fungujúcej rodiny má za následok dlhotrvajúcu nemožnosť vyrovnáť sa so stratou blízkeho človeka. Protiprávne narušenie týchto vzťahov predstavuje neoprávnený zásah do práva na rodinný život fyzickej osoby. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v rámci rozhodovacej praxe zaoberal otázkou, či smrť rodinných príslušníkov fyzickej osoby pri dopravnej nehode je neoprávneným zásahom do práva fyzickej osoby na súkromný a rodinný život. Najvyšší súd uplatňuje jednotný názor, podľa ktorého súčasťou práva na ochranu súkromia je aj rodinný život spočívajúci v udržiavaní a rozvíjaní vzájomných citových, morálnych a sociálnych vecí medzi najbližšími osobami. Konanie, ktoré spôsobilo násilné prerušenie týchto väzieb stratou člena rodiny je neoprávneným zásahom do osobnostných práv pozostalých členov rodiny. Žalobca v 1. až 6. rade poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo/77/2009 zo dňa 27.10.2010 a na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. ÚS 666/2016 zo dňa 11.10.2016 vo veci nemajetkovej ujmy vo vzťahu k povinnému zmluvnému inému poisteniu, podľa ktorého pojem škoda použitý v zákone č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je ústavne konformným spôsobom interpretovateľné i extenzívne tak, že zahŕňa aj nemajetkovú ujmu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti, s cieľom maximálne možnej miery rešpektovania cieľov relé rev band nej úniovej regulácie. Povinné zmluvné poistenie má v zmysle záverov Ústavného súdu pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. Žalobca v 1. až 6. rade k uplatnenej náhrade nemajetkovej ujmy a jej výšky poukázali na ustanovenie § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výšku náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch určí súd s prihliadnutím na záver možnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo a uviedli, že pri určení uplatnenej výšky nemajetkovej ujmy vychádzali z výšky nemajetkovej ujmy, ktoré priznávajú krajské sudy oprávneným pozostalým osobám za smrť blízkej osoby pri dopravnej nehode. K výške nemajetkovej ujmy za stratu manžela a otca maloletého dieťaťa poukázali na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 4Co/658/2014 zo dňa 20.05.2015, ktorým súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy manželovi vo výške 50.000 eur spôsobenej smrťou manželky, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/465/2014 zo dňa 30.07.2015, ktorým bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy manželke a dvom maloletým deťom každému vo výške 33.500 eur spôsobenej smrťou otca a manžela, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/116/2013 zo dňa 21.05.2014, ktorým bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy manželke vo výške 33.000 eur spôsobenej smrťou manžela a rozsudok toho istého súdu sp. zn. 9Co/423/2012 zo dňa 25.02.2013, ktorým bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy manželovi vo výške 20.000 eur a maloletým deťom (7 rokov a 9 rokov) každému vo výške 30.000,- eur. K výške nemajetkovej ujmy priznanej súrodencovi za stratu súrodenca poukázali na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/5/2018 zo dňa 20.05.2015, prisúdená náhrada nemajetkovej ujmy za smrť brata 10.000,- eur, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9Co/462/2016 bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy za smrť brata vo výške 10.000,- eur a rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/183/2014 zo dňa 26.05.2015 bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy za smrť brata vo výške 5.000,- eur. K nemajetkovej ujmy priznanej rodičom za stratu dieťaťa poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/92/2015, predmetom ktorého bola náhrada nemajetkovej ujmy za smrť dcéry vo výške 40.000,- eur, rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5Co/264/2017, ktorým bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy za smrť dcéry vo výške 25.000,- eur, rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/479/2012 zo dňa 13.11.2013, ktorým bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy za smrť syna v sume 25.000,- eur, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/212/2015, ktorým bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy za smrť syna vo výške 20.000,- eur, rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/176/2016, priznaná náhrada nemajetkovej ujmy za smrť syna vo výške 20.000,- eur a rozhodnutím Krajského súdu v Bratislava sp. zn. 4Co/470/2011 zo dňa 20.02.2013 bola za smrť dcéry priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 24.895,44 eur. Žalobca v 1. až 6. rade tiež uviedol, že dopad tragédie je pre nich silný a bolestivý. Ich rodine to zmenilo nenávratne život, žalobcovia stratili milujúceho a milovaného manžela a otca, živateľa rodiny. Zosnulý bol mladý človek, ktorý mal celý život

pred sebou, otec, ktorý zabezpečoval potreby mladej rodiny. Psychická ujma zasiahla celú rodinu, nielen manželku (žalobca v 1. rade), ale poznačilo to aj dvoch maloletých synov (žalobca v 2. a 3. rade). Táto tragédia zasiahla aj matku zosnulého (žalobca v 4. rade), ktorá prišla o svojho jediného syna a tiež jeho sestry (žalobca v 5. a 6. rade), ktoré spolu s mamou prežívali veľký šok. Protiprávnym konaním Z. I. došlo u žalobcov k nenávratnej deštrukcii ich medziľudských vzťahov tvoriacich základ súkromného života a rodiny žalobcov. Náhle a neočakávane úmrtie manžela, otca dvoch detí, syna a brata dvoch sestier zasiahlo žalobcov takým spôsobom, že následky sú neodvratiteľné a trvalé. Pred dopravnou nehodou rodina žila usporiadane, harmonicky, bola citovo navzájom previazaná a súdržná. Vzniknutá trauma sa nedá odstrániť zo života žalobcov. Nemajetková ujma nevráti zosnulého, ale predstavuje primerané zadosťučinenie v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Podľa záznamu zo Slovenskej kancelárie poisťovateľov bolo osobné motorové vozidlo vinníka dopravnej nehody Škoda SUPERB, evidenčné číslo G. v čase dopravnej nehody poistené u žalovaného, čo oprávňuje žalobcov uplatniť si jednotlivé nároky na náhradu škody priamo voči žalovanému ako zodpovednému poisťovateľovi. Poistná zmluva, predmetom ktorej bolo Povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla bola uzatvorená už žalovaného pod číslom XXXXXXXXXX.

2. Žalovaný uplatnený nárok žalobcov neuznal v celom rozsahu ani čo do základu a ani čo do výšky a považoval ho za neoprávnený a bez právneho základu a žalobu žiadal zamietnuť. Vo veci pasívnej legitímácie žalovaný poukázal na skutočnosť, že vo všeobecnosti nepanuje zhoda ohľadne otázky pasívnej vecnej legitímácie poisťovateľov ani v rámci Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Žalovaný poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 18/2013 z 05.12.2013, rozhodnutie sp. zn. 3 Cdo 176/2012, ktorý bol zverejnený v Zbierke stanovísk NS a súdov SR 9/2014 pod číslom R 127/2014 a rozsudok sp. zn. 3Cdo/301/2012 z 31.03.2016. Poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky zn. IV. ÚS 60/2010 zo dňa 20.01.2011 a sp. I. ÚS 137/07 zo dňa 23.08.2007. Žalovaný uviedol, že súdy v uvedených rozhodnutiach zaujali jednoznačné stanoviská o odlišnosti dvoch právnych inštitútov, t.j. o odlišnosti zodpovednosti za škodu a zodpovednosti za zásah do ochrany osobnosti a vylúčili možnosť pod náhradu škody o.i. aj podľa § 4 ods. 2 písm. a) Zákona č. 381/2001 Z.z. subsumovať nároky z titulu ochrany osobnosti. Žalovaný mal za to, že v zmysle súčasne platnej a účinnej úpravy rozsahu krytia zákonom o PZP, bez akejkoľvek relevantnej novelizácie v rozhodnej časti od roku 2001, pri opakovanom konštatovaní najvyššieho súdu o nemožnosti zahŕňať pod pojem škody na zdraví podľa § 4 ods. 2 písm. a) Zákona o PZP aj nemajetkovú ujmu podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Podľa žalovaného v takýchto konaniach nie je pasívne vecne legitímovaný. K nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a príčinnej súvislosti žalovaný poukázal na to, že je nevyhnutné dôsledne sa zaoberať atribútmi vzniku zodpovednosti za škodu a protiprávnosti konania vznikom škody v dôsledku protiprávneho konania a príčinnou súvislosťou medzi nimi a to vo vzťahu k žalovanému a v kontexte zákona o povinnom zmluvnom poistení. Vzhľadom na skutočnosť, že poistnou udalosťou je dopravná nehoda a zásah do osobnostných práv žalobcov mal nastať sprostredkované v dôsledku reakcie na následky tejto dopravnej nehody, neexistuje vo vzťahu k žalobcom a uplatňovanej nemajetkovej ujme priama príčinná súvislosť s poistnou udalosťou ako ťakou v zmysle § 5 ods. 1 písm. h) zákona č. 381/2001 Z.z. Podľa žalovaného aj v prípade teoretického akceptovania premisy, že pod škodu na zdraví je možné extenzívnym výkladom zahŕňať aj nemajetkovú ujmu pozostalých, je potom poisťiteľ, priamo zo zákona o povinnom zmluvnom poistení oslobodený od povinnosti plniť za poisteného škodu (nemajetkovú ujmu) a to práve z dôvodu absencie priamej príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou, kde žalobcovia sú vo výsledku až sekundárnou obeťou dopravnej nehody. Žalovaný považoval za absurdné, aby sa pri výklade „škody“ všeobecne aplikovali „čerešničky“ a súdy ich bez ďalšieho nekriticky akceptovali, ale podľa neho je potrebné k týmto nárokom ako ku škode pristupovať v celku a so všetkými, nielen pre žalobcov vo všeobecnosti pozitívnymi dopadmi. Žalovaný ďalej uviedol, že v prípade, že by mal súd za to, že žalovaný je v konaní pasívne vecne legitímovaný, a že zákonná výnimka podľa § 5 ods. 1 písm. h) zákona č. 381/2001 Z.z. nenastala, je potrebné v prípade priznávania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch zohľadňovať aj okolnosti na strane poškodeného. Podľa žalovaného z rozsudku súdneho dvora Haagu je zrejmé, že poškodený musel vedieť, že vinník je pod značným vplyvom alkoholu, napriek tomu dobrovoľne do vozidla nasadol a v tomto sa viezol. Tiež je podľa žalovaného podstatné na daný skutkový stav, či poškodený bol v čase dopravnej nehody pripútaný, čo podľa názoru žalovaného je nepravdepodobné. Žalovaný mal za to, že uvedené je potrebné zohľadniť pri určovaní výšky náhrady.

3. Žalobca v 1. až 6. rade v písomnom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedli, že uplatnený nárok voči žalovanému je odôvodnený a oprávnený, a že pasívna legitímácia žalovaného je daná. Žalobcovia opätovne poukázali na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 695/2017 zo dňa

05.12.2018 , rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/164/2018 zo dňa 28. 02.2019 a rozhodnutie sp. zn. 8Cdo/118/2019. K predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 293/2015, podľa ktorého z ustanovení § 13 Občianskeho zákonníka vyplýva, že predpokladmi úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti je skutočnosť, že a) došlo k neoprávnenému zásahu do osobnosti, b) tento zásah bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu na chránených osobnostných právach, c) medzi konaním neoprávneného zasahujúceho subjektu a vzniknutou nemajetkovou ujmu je vzťah príčinnej súvislosti. Tieto predpoklady musia byť splnené súčasne (kumulatívne); pokiaľ z nich nie je splnený čo i len jeden, je vylúčené uplatnenie sankcií podľa § 13 Občianskeho zákonníka. Neoprávneným zásahom je zásah, ktorý je v rozpore s právnym poriadkom. Môže k nemu dôjsť ústne, písomne alebo aj inak, vždy však musí byť jeho súčasťou rozpor so zákonom spočívajúci v tom, že ten, kto do chránených práv zasiahol, nemal na to zákonné oprávnenie, a že nebol daný žiadny z dôvodov výnimočne vylučujúcich protiprávnosť zásahu. Vo všeobecnosti sa pripúšťa, že neoprávnenosť vylučuje predchádzajúci súhlas dotknutej osoby so zásahom do jej osobnosti, ale tiež existencia zákonom uznávaného dôvodu pre určitý zásah (napríklad výkon iného subjektívneho práva stanoveného zákonom alebo pri plnení povinnosti vyplývajúcej zo zákona). Zásah spôsobilý objektívne privodiť ujmu: základnou hmotnoprávnou podmienkou pre vznik osobitných občianskoprávných sankcií v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka je objektívna spôsobilosť zásahu vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcu buď v porušení alebo i len ohrození osobnosti fyzickej osoby. Pri konštrukcii, ktorá bola zvolená v ustanovení § 11 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka nie je významná subjektívna stránka (teda to, ako určitá fyzická osoba zo svojich subjektívnych hľadísk vníma určité konanie a jeho dôsledky). Objektívne spôsobilé zasiahnuť do chránených osobnostných práv je konanie, ktorého dôsledky by v rovnakej situácii negatívne pôsobili na každú inú fyzickú osobu. O vzťah príčinnej súvislosti medzi neoprávneným zásahom objektívne spôsobilým negatívne zasiahnuť do niektorej z hodnôt tvoriacich fyzickú a morálnu integritu osobnosti a vznikom jej nemajetkovej ujmy spočívajúcej v porušení alebo aspoň ohrození chránených osobnostných práv ide vtedy, ak ujma je dôsledkom zásahu. K otázke či smrť rodinných príslušníkov fyzickej osoby pri dopravnej nehode, ktorú títo rodinní príslušníci a ani fyzická osoba nezavinili, je neoprávneným zásahom do práva fyzickej osoby na súkromný a rodinný život Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 1 Cdo 77/2009 zo dňa 27. 10.2010 uviedol, že do osobnostných práv oprávnených osôb bolo zasiahnuté zaviniením dopravnej nehody, pri ktorej zahynuli ich blízki príbuzní (syn a brat) a v rozsudku sp. zn. 5 Cdo 265/2009 zo dňa 17.02.2011 najvyšší súd uviedol, že ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva rodinného života môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplno napĺňať jeho citové potreby, t.j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru osobnosti, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí aj citová (emocionálna) ujma. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu pozostalá osoba môže utpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločensva (vzťahu) s blízkou osobou. Žalobca v 1. až 6. rade mali za to, že nimi uvedené rozhodnutia potvrdzujú, že v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa uplatňuje jednotný názor, v zmysle ktorého súčasťou práva na ochranu súkromia chráneného ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka je aj rodinný život spočívajúci v udržiavaní a rozvíjaní citových, morálnych a sociálnych väzieb medzi najbližšími osobami a konanie, ktoré spôsobilo násilné pretrhnutie týchto väzieb stratou člena rodiny je konaním nesúcim znaky neoprávneného zásahu do chránených osobnostných práv pozostalých členov rodiny. Z predloženého rozhodnutia Súdneho dvora Haag vyplýva, že obžalovaný bol uznaný vinným z trestného činu usmrtenia, keď ako vodič spôsobil z nedbanlivosti dopravnú nehodu, následkom ktorej žalobcom zahynula blízka osoba. Bola preukázaná zodpovednosť za neoprávnený zásah do práv na ochranu osobnosti žalobcov a to do práva na ich súkromný a rodinný život, ktorý bol smrťou ich blízkeho príbuzného natrvalo pretrhnutý. Žalobcom vzhľadom na závažnosť ujmy prináleží nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. K okolnostiam, za ktorých došlo k porušeniu práva na ochranu osobnosti uvádzanými žalovaným žalobcovia k tvrdeniu žalovaného, že poškodený nebohý musel vedieť, že vinník je pod značným vplyvom alkoholu a napriek tomu dobrovoľne nasadol do vozidla uviedli, že nikde v rozhodnutí Súdneho dvora Haag sa neuvádza, že o tejto skutočnosti preukázateľne vedel niektorý zo zosnulých spolujazdcov. Žalovaný nepreukázal, čo predchádzalo nastúpeniu spolujazdcov do motorového vozidla. Nie je vylúčené, že vodič požíval alkoholické nápoje v neprítomnosti spolujazdcov, a že spolujazdci o tom nevedeli. Zistená hladina alkoholu u vodiča neznamena automaticky preukázanú vedomosť spolujazdca o tejto skutočnosti. Nie je možné teda z toho dôvodu pristúpiť k zníženiu nároku žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy. Z požitia alkoholu vodičom nie je možné usúdiť a dotvárať predchádzajúce správanie poškodeného. K

predpokladanému neprípútaniu zosnulého bezpečnostným pásom v čase dopravnej nehody žalobcovia poukázali na to, že žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal neprípútanie bezpečnostným pásom v čase dopravnej nehody. Žalovaný bez preukázania tvrdenia relevantným dôkazom dotvára skutkový stav podľa svojich potrieb. Argumentácia žalovaného o nepoužití bezpečnostného pásu nezohľadňuje okolnosti a priebeh dopravnej nehody a už vôbec príčinu úmrtia zosnulého. Z rozsudku súdneho dvora Haagu vyplýva, že dňa 11. februára 2018 ako účastník dopravy, konkrétne ako vodič motorového vozidla, s ktorým jazdil po ceste alebo na pozemku rekreačného parku S., ktorý je uzavretý pre verejnú dopravu a správal sa tak, že zavinil dopravnú nehodu nedbalým, v každom prípade veľmi alebo dosť neopatrným a/alebo neobozretným konaním, konkrétne: stratil kontrolu nad motorovým vozidlom, ktoré riadil a/alebo dostal sa mimo cesty a/alebo vošiel autom na svah mimo cesty, dôsledkom čoho sa motorové vozidlo dostalo do vody, čím ostatní (menovaní C. D. a N. S. H.) boli usmrtení. Podľa lekárskej správy vozidlo spadlo do vody, pacient, ktorý sa nachádza asi 15 minút pod vodou bol zakliesnený v aute. Z auta ho vytiahol potápač a záchranná služba. Žalovaný predpokladá neprípútanie zosnulého bezpečnostným pásom v čase dopravnej nehody. Žalovaný je povinný preukázať ním tvrdené okolnosti, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu osobnosti. Z rozhodnutia súdneho dvora nikde nevyplyva, že zosnulý nebol pripútaný bezpečnostným pásom. Žalovaný žiadnym spôsobom nepreukázal neprípútanie bezpečnostným pásom v čase dopravnej nehody, ani to, že by táto okolnosť mohla zabrániť úmrtiu zosnulého utopením. Vzhľadom na priebeh dopravnej nehody, keď motorové vozidlo vletelo do rybníka a príčinu úmrtia (usmrtenie zosnulého utopením), majú dôvodné pochybnosti, či použitie bezpečnostného pásu by mohlo zabrániť úmrtiu zosnulého utopením. Je otázne či bezpečnostný pás plní svoj účel v čase, keď sa motorové vozidlo nachádza pod hladinou vody. Práve použitie bezpečnostného pásu, vzhľadom na tlak vody v interiéri motorového vozidla by mohol znemožniť spolujazdcovi dostať sa z vozidla, ktoré skončilo pod hladinou vody. Žalovaný nepredložil žiadnu fotodokumentáciu z interiéru auta, z ktorej by sa dalo usúdiť či bezpečnostný pás musel byť prestrihnutý záchranármi pri manipulácii s telom zosnulého. I v prípade, že bezpečnostný pás by nebol prestrihnutý počas záchranej akcie je možné predpokladať, že poškodený si ho v určitom časovom okamihu, v čase potápajúceho sa vozidla, stihol odopnúť v záujme záchrany vlastného života, v snahe vyplávať na hladinu vody. Neexistuje žiaden dôkaz, že by poškodený nepoužil bezpečnostný pás po nastúpení do motorového vozidla.

4. Žalovaný sa k vyjadreniu žalobcu nevyjadril, vyjadrenie žalobcov bolo žalovanému podľa § 167 ods. 4 Civilného sporového poriadku spolu s uznesením č.k. 16C/53/2019-225 zo dňa 12. júna 2020 doručené dňa 20.07.2020.

5. Súd vykonal stranami označené dôkazy a to dokazovanie výsluchom žalobcu v 1., 5., 6. rade a oboznámením sa s listinnými dokladmi - policajná správa registračné číslo C.- XXXXXXXXXXXX, protokol - dopravná nehoda - trestný čin registračné číslo C.- XXXXXXXXXXXX, rozsudok Súdny dvor Haag sp. zn. 22-003225-18 zo dňa 22.05.2019, správa nemocnice W. W. oddelenie havarijného oddelenia, rodný list I. D., narodená XX.XX.XXXX, rodný list N. D., narodená XX.XX.XXXX, rodný list C. D., narodený XX.XX.XXXX, sobášny list kniha manželstiev matričného úradu Š. S. zo dňa XX.XX.XXXX, rodný list M. D., narodený XX.XX.XXXX, rodný list F. D., narodený XX.XX.XXXX a vyjadrením žalobcu v 4. rade, predloženým na pojednávaní dňa 12.10.2020.

6. Súd v konaní po oboznámení sa s obsahom listinných dokladov a na základe tvrdení strán sporu zistil, že

6.1. Dňa 11.02.2018 došlo k dopravnej nehode v areáli rekreačného parku v meste S., D. R., ktorú zapríčinil vodič motorového vozidla zn. Škoda Superb evidenčné číslo G. XXXBB, Z. I., ktorý s motorovým vozidlom, ktoré viedol pod vplyvom alkoholu zišiel z vozovky a po kontakte s kríkmi vedľa cesty zišiel z briedžku. Motorové vozidlo sa prevrátilo a skončilo vo vode. Vo vozidle v čase dopravnej nehody bol ako spolujazdec C. D. a N. S. H.. Spolujazdci sa z motorového vozidla nedokázali dostať sami a až následne boli z vozidla vytiahnutí hasičmi a obaja boli v kritickom stave prevezení do nemocnice. C. D. bol prevezený do nemocnice v W. a N. S. H. do nemocnice v M.. Obaja v nemocnici zomreli.

6.2. Podľa lekárskej správy Nemocnice W. W. Katedra núdzového oddelenia z 11.02.2018 pacient C. D. narodený XX.XX.XXXX bol na pohotovostné oddelenie W. O. I. X. privezený 11.02.2018 v dôsledku vážnej traumy potom ako sa nachádzal asi 15 minút pod vodou, bol zakliesnený v aute. Z auta ho vytiahol potápač a záchranná služba okolo 4:00 hod. ráno. Pacient bol resuscitovaný kvôli ponoreniu v ľadovej vode v trvaní 15 minút v aute. Pacient po neúspešnom oživovaní zomrel. Čas smrti bol 05:10 hod.

6.3. Z rozsudku spisová značka 22-003225-18 zo dňa 22. mája 2019, rozsudku viacčlenného senátu pre trestné veci Súdneho dvora Haag, vyhláseného na základe odvolania proti rozsudku súdu v Haagu z 1. augusta 2018 v trestnej veci voči obžalovanému Z. I. vyplýva, že obžalovaný bol, po zmenách obvinenia počas súdneho konania prvostupňového súdu obvinený z toho, že dňa 11. februára 2018 vo Wassenaari ako účastník dopravy, konkrétne ako vodič motorového vozidla (osobného auta), s ktorým jazdil na pozemku rekreačného parku S., ktorý je uzavretý pre verejnú dopravu a správal sa tak, že zaviniel dopravnú nehodu veľmi neopatrným konaním konkrétne: jazdil na uvedenom mieste, pričom bol pod vplyvom alkoholu (1,77 miligramu alkoholu na mililiter krvi), nebol dostatočne opatrný a nevenoval dostatočnú pozornosť dopravnej situácii na mieste, (pričom) stratil kontrolu nad motorovým vozidlom, ktoré riadil a dostal sa mimo cesty a vošiel s autom na svah mimo cesty, dôsledkom čoho sa motorové vozidlo dostalo do vody, čím ostatní C.. D. a N.. S. H. boli usmrtení, pričom on, obžalovaný bol v stave ako sa uvádza v článku 8 druhý odsek Zákona o cestnej premávke 1994. Obžalovaný bol odsúdený k trestu odňatia slobody na dobu 30 (tridsať) mesiacov a bolo mu zároveň odopreté oprávnenie riadiť motorové vozidlá na dobu 4 (štyri) roky. Zároveň bola obžalovanému uložená povinnosť zaplatiť nárok na náhradu škody poškodenej strany I.. S. - H. vo výške 4.508,91 eur ako náhradu materiálnej škody a povinnosť zaplatiť nárok na náhradu škody poškodenej strany I.. D. vo výške 3.536,55 eur ako náhradu materiálnej škody. Súdny dvor v rozsudku zároveň uviedol, že nie je prípustná žiadna okolnosť, ktorá by vylučovala trestnú stíhateľnosť podozrivého a okrem iného tiež uviedol, že súdny dvor obzvlášť zohľadnil, že obžalovaný šoféroval auto veľmi neobozretným spôsobom a pod vplyvom značného množstva alkoholu, pričom zomreli dvaja spolusediaci. Obžalovaný hrubým spôsobom podcenil svoju zodpovednosť účastníka dopravy. Súdny dvor dal za vinu obžalovanému, že jeho konanie viedlo k smrti dvoch mladých mužov, a že tak spôsobil veľký a nezmieriteľný žiaľ pozostalým. Súd rovnako pripísal obžalovanému za vinu, že napriek upozorneniam jedného zo spolusediacich v aute, ktorý navyše z auta vystúpil kvôli nebezpečnému spôsobu akým auto riadil, v jazde pokračoval, pričom bol zodpovedný za bezpečnosť pasažierov. Obžalovaný riskoval spôsobenie dopravnej nehody s viacerými obeťami. Toto riziko sa konaním obžalovaného stalo skutočnosťou.

6.4. Motorové vozidlo zn. Škoda Superb evidenčné číslo G. XXXBB bolo povinne zmluvne poistené pre zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u žalovaného. Táto skutočnosť medzi stranami nebola sporná.

6.5. Žalobkyňa v 1. rade bola manželkou nebohého C. D., žalobca v 2. a 3. rade boli synmi nebohého, žalobkyňa v 4. rade bola jeho matkou a žalobkyňa v 5. a 6. rade boli jeho sestrami.

7. Žalobkyňa v 1. rade, manželka nebohého C. D., vo svojej výpovedi uviedla, že s manželom sa poznali od mladosti, stále boli spolu, bol to jej prvý priateľ a manžel. Boli usporiadaná rodina, sú veriaci a pravidelne chodili spolu do kostola. Žili spolu u jej rodičov, s ktorými dobre vychádzali. Švagriné (žalobkyňa v 5. a 6. rade) a jej svokru, matku nebohého (žalobkyňa v 4. rade) navštevovali priebežne počas roka a vždy, keď boli sviatky. Manžel pracoval v T., aby si mohli opraviť dom. Pred narodením druhého syna ostal doma. Veľmi sa tešil, že môže byť s deťmi. Následne, keďže im to finančne nevychádzalo a potrebovali peniaze, vybavil si s priateľmi prácu v R.. Manžel cez leto s priateľmi opravoval domy na Slovensku a v zime keď nemal prácu išiel pracovať do R., kde chodil na turnusy po jednom mesiaci. Keď bol manžel v R. volali si každý deň, ráno aj večer. Dňa 11.02. bol veľmi ťažký. Bola to nedeľa. Žalobkyňa sa manželovi ráno nedovolala. Čo sa stalo jej prišla povedať sesternica. To, že manžel zomrel potvrdil telefonicky konzulát. Potom musela prísť záchranka, dostala lieky, bola úplne mimo. Antidepressíva uživa dodnes. Je to pre ňu ťažké, stále čaká, že manžel sa vráti, nemá chuť žiť, všetko je preč a je preč ten kto by sa mal ňu o starať. Staršieho syna zobrala k psychologičke. Starší syn (žalobca v 2. rade) navštevuje špeciálnu pedagogiku, má dysgrafiú a dislexiu. Na otca si pamätá a na otca si spomína. Mladší syn (žalobca v 3. rade) mal v čase, keď sa stala nehoda štyri roky. Doteraz na každom obrázku, ktorý kreslí, kreslí okrem srdiečok aj krížiky, lebo hovorí, že je to aj pre ocka. Mladší syn je veľmi naviazaný na staršieho brata, má ho ako vzor a niekedy hovorí, že si pamätá na otca. Nebohý manžel sa ich deťom venoval, hrával sa s nimi. Žalobkyňa mala v ňom vždy oporu, vždy sa jej zastal a podporil ju. Je ťažké vyrovnáť sa so stratou a bolesťou v srdci. Bolesť a smútok je stále. Žalobkyňa v 1. rade tiež uviedla, že vodiča Z. I. nepozná a náhradu nemajetkovej ujmy si voči nemu doteraz neuplatňovala. Otec Z. I. sa jej v jeho mene na pohrebe manžela ospravedlnil.

7.1. Žalobkyňa v 5. rade, staršia sestra nebohého C. D. vo výpovedi uviedla, že s bratom si rozumeli celkom dobre, volali si. Brat jej vždy pomohol a aj finančne, keď potrebovala. Volal jej aj každý druhý deň a pýtal sa jej ako sa má a čo je nové. Brata mala veľmi rada, bol veselý. Ich detstvo bolo celkom dobré, hrávali sa spolu. Počas dospelosti spolu vyrastali.

7.2. Žalobkyňa v 6. rade, sestra nebohého C. D. vo výpovedi uviedla, že s bratom trávila viac času ako žalobkyňa v 5. rade, keďže bola od neho staršia len o jeden rok.

Detstvo mali dobré, ale aj ťažké, keďže keď ona mala 12 rokov a brat 11 rokov, opustil ich otec a mama ostala sama. Nebohý keď vyrástol, pomáhal im, bol jediný chlap v rodine, nikdy nebol lajdák, skončil školu a bol aj na vojne. Žalobkyňa v 6. rade je rozvedená, a keď sa sťahovala do bytu, tak jej so sťahovaním pomáhal. Bol dobrý človek, chýba strašne. Stretávali sa dosť často, lebo dedina kde býval a dedina kde býva ona, sú vzdialené len 1 - 2 km. Stretávali sa na rodinných oslavách, krstinách, na 1. svätom prijímaní, chodili spolu do prírody a opekali si. V ten deň, keď sa to stalo, nevedeli či je to pravda, lebo im nikto nič nedal vedieť a švagrinej, žalobkyni v 1. rade sa báli volať, lebo nevedeli ako sa s tým vysporiadala. Keď sa to dozvedela ich mama, nemohla ani dokončiť prácu, pracuje v Tatrách v hoteli. Jej sestra, ktorá býva v C. ju musela doviešť domov.

7.3. Žalobkyňa v 4. rade, matka nebohého C. D. sa na pojednávanie vo veci nedostavila, neúčast' ospravedlnila súčasnou situáciou Covid-19 a z pracovných dôvodov. V písomnom prehlásení, ktoré bolo súdu predložené na pojednávaní dňa 12.10.2020 uviedla, že nebohý bol najmladší z jej troch detí. Od jeho dvanástich rokov ho vychovávala sama. Nemala s ním žiadne vážne problémy, skončil základnú školu a aj strednú školu, bol na vojne a potom pracoval. Po skončení školy sa spoznal so svojou manželkou, oženil sa, založili si rodinu a bol veľmi šťastný. Bol hrdým otcom svojich synov. Pravidelne sa navštevovali, na Vianoce, Veľkú Noc, narodeniny a meniny. Vždy jej ochotne pomohol, keď potrebovala. Deň 11.02.2018 bol pre ňu veľmi ťažký, dozvedieť sa o smrti syna je niečo strašné. Psychicky sa zrútila, ani nedokončila pracovnú zmenu. Nevedela fungovať, potrebovala lieky a tie aj do dnes užíva (neuro). Nie je deň, aby na syna nemyslela, veľmi jej chýba. Ťažké je to v čase sviatkov a v deň narodenín. Žiaľ a smútok je stále veľký a bolestivý. Nedokáže sa s tým zmieriť.

8. Súd základ uplatneného nároku žalobcu v 1. až 6. rade posúdil podľa Občianskeho zákonníka a Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

9. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 4 ods. 2 Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu

- a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,
- b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,
- c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poisťné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poisťné plnenie,
- d) ušlého zisku.

Podľa § 15 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

Podľa § 427 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

Podľa § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

10. Súd po vyhodnotení vykonaného dokazovania a po právnom vyhodnotení veci dospel k záveru, že nárok žalobcu v 1. až 6. rade na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá im vznikla v dôsledku usmrtenia C. D., manžela, otca, syna a brata pri dopravnej nehode dňa 11.02.2018 spôsobenej vodičom osobného motorového vozidla, ktoré bolo v čase dopravnej nehody povinne zmluvne poistené u žalovaného je dôvodný v časti uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v prípade žalobkyne v 1. rade vo výške 20.000,- eur, žalobcu v 2. rade vo výške 20.000,- eur, žalobcu v 3. rade vo výške 20.000,- eur, žalobcu v 4. rade vo výške 6.000,-e eur, žalobcu v 5. rade vo výške 3.000,- eur a žalobcu v 6. rade vo výške 3.000,- eur.

11. Súd vychádzajúc zo skutkových tvrdení strán sporu, z včasného popretia skutkových tvrdení protistrany, z návrhov na vykonanie dôkazov, námietok k týmto návrhom protistrany a včas uplatnených hmotnoprávných námietok mal za jednoznačné, čo ani medzi stranami sporu nebolo sporné, že dňa 11.02.2018 došlo k dopravnej nehode, ktorú zavinil vodič osobného motorového vozidla zn. Škoda Superb evidenčné číslo G. XXXBB, Z. I.. Motorové vozidlo, ktorým bola spôsobená dopravná nehoda bolo povinne zmluvne poistené u žalovaného. V dôsledku dopravnej nehody pán C. D. zomrel. Žalovaný nesporoval žalobcom v 1. až 6. rade tvrdenú skutočnosť, že medzi žalobcami a nebohým existovali citové, morálne a sociálne vzťahy, rodinné puto. Smrťou manžela, otca, syna a brata žalobcov boli tieto rodinné, sociálne, citové vzťahy nenávratne zničené. Nečakaná smrť pána C. D. zasiahla žalobcov a došlo k intenzívnemu zásahu do ich osobnostných práv a práva na súkromie a rodinný život.

12. Každá fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Zásah do práva na ochranu osobnosti je konanie smerujúce k určitej zmene oproti súčasnému stavu. Zásah musí znamenať zmenu súčasného stavu k horšiemu. Neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti je každé konanie či opomenutie, ktoré zasahuje do práv fyzickej osoby chránených zákonom a je v rozpore s povinnosťou zásahu stanoveným právnym poriadkom. Neoprávneným zásahom je zásah do osobnosti fyzickej osoby, ktorý je v rozpore s objektívnym právom pričom dotknutá môže byť akákoľvek zložka osobnosti fyzickej osoby. Rešpektovanie súkromného života zahŕňa aj právo na vytváranie a rozvíjanie vzťahov s ďalšími ľudskými bytosťami a jeho súčasťou je tiež rodinný život zahrňujúci aj vzťahy medzi blízkymi príbuznými. Protiprávne narušenie týchto rodinných vzťahov za strany iného predstavuje neoprávnený zásah do práva na súkromný a rodinný život fyzickej osoby. K vzniku občianskoprávnej sankcie za nemajetkovú ujmu spôsobenú zásahom do osobnosti fyzickej osoby musí byť ako predpoklad zodpovednosti splnená podmienka existencie zásahu objektívne spôsobilého vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúceho v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej fyzickej ale i morálnej integrite, tento zásah musí byť neoprávnený (protiprávny) a musí existovať príčinná súvislosť medzi zásahom a jeho neoprávnenosťou. Účelom poskytnutia primeraného zadosťučinenia je poskytnúť fyzickej osobe za neoprávnený zásah do jej osobných práv primerané zadosťučinenie. Podmienkou respektíve predpokladom na uplatnenie satisfakčnej žaloby je existencia nemajetkovej ujmy, teda to, že k neoprávnenému zásahu došlo a nemajetková ujma už vznikla. Domáhať sa možno satisfakcie morálnej a satisfakcie majetkovej. Pre priznanie primeraného zadosťučinenia - finančnej náhrady sa okrem iného vyžaduje vznik nemajetkovej ujmy na osobnosti fyzickej osoby a príčinná súvislosť medzi neoprávneným zásahom a vznikom takejto kvalifikovanej ujmy. Primerané zadosťučinenie slúži k vyváženiu a zmierneniu nemajetkovej ujmy, ktorá vznikla neoprávneným zásahom do práv fyzickej osoby. Pri náhrade nemajetkovej ujmy musí byť preukázané, že sú tu okolnosti preukazujúce, že v konkrétnom prípade nestačí zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka a to najmä z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi domáhajúcemu sa primeraného zadosťučinenia, vzhľadom na jeho postavenie v rodine a spoločnosti.

13. Spornou skutočnosťou medzi stranami sporu ostala otázka pasívnej legitímácie žalovaného v spore.

13.1. Žalovaný namietal svoju pasívnu legitimáciu v spore o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej žalobcom usmrtením ich blízkej osoby pri dopravnej nehode v rámci zodpovednosti poisteného za škodu podľa Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Podľa žalovaného nároky z titulu ochrany osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka do okruhu pôsobnosti Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla nezahŕňa. Podľa žalovaného právna úprava rozsahu poistenia zodpovednosti za škodu v ustanovení § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. podáva taxatívny výpočet prípadov, ktoré podliehajú poisťnému krytiu, a ktoré sú z hľadiska rozlíšenia toho, čo sa odškodňuje, plne v zhode s právnou úpravou spôsobu a rozsahu náhrady škody v Občianskom zákonníku v § 442 a nasl. vrátane § 444 Občianskeho zákonníka. Pod takto vymedzenú škodu zákon č. 381/2001 Z.z. neumožňuje subsumovať náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúcu z § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ sa tak poistený s poisťovateľom nadštandardne nedohodne v poisťnej zmluve, k čomu v prejednávanej veci nedošlo.

13.2. Žalobca v 1. až 6. rade sa s argumentáciou žalovaného ohľadne nedostatku pasívnej legitimácie nestotožnil a uviedol, že podľa aktuálnych rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu Slovenskej republiky pod pojem škody na zdraví v zmysle povinného zmluvného poistenia je potrebné zahŕňať aj nemajetkovú ujmu.

13.3. Súd sa s procesnou obranou žalovaného vo vzťahu k námietke nedostatku pasívnej legitimácie v spore nestotožnil poukazujúc na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. júla 2017 sp. zn. 6 MCdo 1/2016 publikovaný v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. R 61/2018, v ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná. Najvyšší súd v rozhodnutí okrem iného uviedol, že pre posúdenie otázky pasívnej legitimácie poisťovne vykonávajúcej povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel je rozhodujúce riešenie otázky, čo treba rozumieť pod pojmom škoda (použitým v ZoPZP). Pre účely tohto zákona treba pojem škoda vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj nemajetkovú ujmu, ktorej náhrada patrí pozostalým (po blízkej osobe, usmrtenej pri dopravnej nehode v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla) z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv, spočívajúci v zásahu do ich práva na súkromný a rodinný život. Účelom poistenia za škody spôsobené prevádzkou motorových vozidiel je zmierniť dôsledky škôd, ku ktorým došlo v súvislosti s touto prevádzkou. Aj podľa dôvodovej správy k zodpovednostnému zákonu je usmrtenie pri dopravnej nehode najzávažnejším dôsledkom tejto udalosti. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poisťného krytia. Ak by mal platiť výklad pojmu škoda vychádzajúci z textu ZoPZP (gramatický výklad), resp. výklad vychádzajúci výlučne z ustanovení O. z. o zodpovednosti za škodu, teda ak by náhrada nemajetkovej ujmy pozostalých nemala byť predmetom poisťného krytia, prinášalo by to značné majetkové riziko subjektov zodpovedajúcich za takúto nemajetkovú ujmu, ktoré by v individuálnych prípadoch mohlo viesť aj k ich bankrotu. Zároveň by to však mohlo znamenať aj neistotu pozostalých v tom smere, či im prisúdená náhrada bude aj skutočne poskytnutá, resp. riziko, že v prípadoch insolvenčie (platobnej neschopnosti) zodpovedného subjektu táto nebude vymožitelná. Neprijateľnosť týchto dôsledkov vyžaduje extenzívnu interpretáciu pojmu škoda pre účely ZoPZP tak, že doň patrí aj náhrada nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv pozostalých, a teda že aj táto náhrada je predmetom poisťného krytia. Pri výklade a aplikácii právnych predpisov totiž nemožno opomínať ich účel a zmysel, pričom platí, že súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale sa od neho smie (a dokonca musí) odchýliť, ak to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť a pod. Rozširujúci výklad pojmu škoda pre účely zodpovednostného zákona je pritom aj ústavne konformným, pretože zmierňuje, resp. odstraňuje disproporciu medzi zákonným úrazovým poistením, t.j. poistením pri pracovných úrazoch, a povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škody spôsobené prevádzkou motorového vozidla. Ak totiž dôjde pri dopravnej nehode k úmrtiu zamestnanca, ustanovenie § 94 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (v znení neskorších zmien a doplnení) zakladá pozostalým, ktorými sú manžel alebo manželka a nezaopatrované dieťa nárok na jednorazové odškodnenie vo výške 730-násobku denného vymeriavacieho základu, najviac však vo výške 46 485,40 € (u manžela alebo manželky). Toto odškodnenie, i keď je limitované, nie je nič iné ako náhrada nemajetkovej ujmy poskytovaná z úrazového poistenia. Niet žiadneho rozumného dôvodu, pre ktorý by náhrada

nemajetkovej ujmy pozostalých pri usmrtení ich blízkeho ako zamestnanca pri dopravnej nehode mala byť predmetom poistného krytia (aj keď podľa iného zákona), zatiaľ čo v prípadoch, ak by nešlo o zamestnanca, by to tak byť nemalo. Pri výklade pojmu škoda pre účely ZoPZP treba vychádzať z chápania tohto pojmu v komunitárnom práve. Zodpovednostný zákon bol totiž výsledkom transpozície smerníc Európskej únie, ktoré boli nahradené t. č. platnou Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES z 16. septembra 2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti. Táto smernica síce nedefinuje pojem škoda, ale z jej textu je zrejmé, že pod týmto pojmom rozumie osobnú ujmu a škodu na majetku, resp. používa slovné spojenie utrpenie "ujmy alebo škody", či používa termíny "akákoľvek ujma alebo škoda" alebo "akákoľvek škoda". Komunitárne právo chápe škodu ako majetkovú aj nemajetkovú ujmu, resp. za ujmu považuje škodu majetkovú aj nemajetkovú (tu por. napr. rozsudok SD EÚ zo 6. mája 2010 vo veci C-63/09 Axel Walz proti Clickair SA).

13.4. Súd tiež poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. ÚS 666/2016 ohľadne nemajetkovej ujmy vo vzťahu k povinnému zmluvnému poisteniu, podľa ktorého pojem „škoda“ použitý v zákone č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je ústavne konformným spôsobom interpretovateľný extenzívne tak, že zahŕňa aj nemajetkovú ujmu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti s cieľom maximálne možnej miery rešpektovania cieľov relevantnej úniovej regulácie. Povedané jednoduchou rečou, povinné zmluvné poistenie vinníka dopravnej nehody má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkyim osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode.

13.5. Sumarizáciou uvedeného mal súd za to, že pasívna legitímácia žalovaného v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy vzniknutej žalobcom ako pozostalým obeti dopravnej nehody ich blízkeho rodinného príslušníka spôsobenej prevádzkou motorového vozidla povinne zmluvne poisteného u žalovaného je daná. Použitím eurokonformného výkladu pojmov náhrada škody, škoda na zdraví v ustanoveniach zákona č. 381/2001 Z.z. a s prihliadnutím k účelu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla z hľadiska zodpovednosti za neoprávnených zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorových vozidiel sa v rámci náhrady škody odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody ako poškodeným, za ktorú možno priznať náhradu, zadosťučinenia peňažnou formou podľa § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, ktorú je potrebné považovať v širšom ponímaní za škodu na zdraví podľa § 4 ods. 2 písmeno a) zákona č. 381/2001 Z.z. Žalobcami požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 Občianskeho zákonníka preto spadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

14. Za stavu, keď súd ustálil, že žalobca v 1. až 6. rade ako pozostalé obete dopravnej nehody majú voči žalovanému nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, keď v prejednávacom prípade konaním vodiča motorového vozidla, prevádzkou ktorým bola spôsobená dopravná nehoda, príčinou ktorej bola smrť ich manžela, otca, syna a brata došlo k porušeniu ich práv, keď jednoznačne došlo k neoprávnenému zásahu do práva na ich súkromný a rodinný život sa zaoberal s uplatnenou výškou nemajetkovej ujmy. Súd mal za preukázané, že došlo k neoprávnenému zásahu zo strany vodiča motorového vozidla, ktorého prevádzka bola povinne zmluvne poistená pre prípad vzniku škody v súvislosti s prevádzkou tohto vozidla, teda že došlo k zásahu, ktorý bol objektívne spôsobilý privodiť porušenie osobnostných práv žalobcov ako pozostalým na súkromný a rodinný život s nebohým C. D..

14.1. Žalobkyňa v 1. rade, manželka obete, žalobca v 2. a 3. rade, synovia obete si uplatnili nemajetkovú ujmu každý vo výške 33.500,- eur. Nárok na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy odôvodnili tým, že smrťou manžela a otca stratili milujúceho a milovaného manžela a otca, a zároveň živiteľa rodiny. Nebohý bol mladý človek, ktorý mal celý život pred sebou, a ktorý zabezpečoval potreby mladej rodiny. Smrť ich manžela a otca ich poznačila na celý život. Žalobkyňa v 4. a 5. rade, matka a sestra obete si uplatnili nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,- eur a žalobkyňa v 6. rade, sestra obete si uplatnila nárok vo výške 20.000,- eur. Žalobca v 4., 5. a 6. rade uplatnený nárok odôvodnili tým, že ich táto tragédia zasiahla, žalobkyňa v 4. rade prišla o svojho jediného syna a žalobkyňa v 5. a 6. rade spolu s ich mamou prežívali veľký šok. Žalobca v 1. až 6. rade tiež uviedli, že pred dopravnou nehodou rodina žila usporiadane, harmonicky, bola citovo navzájom previazaná a súdržná. Vzniknutá trauma sa nedá odstrániť z ich života a nemajetková ujma, ktorej náhrady sa domáhali v konaní im zosnulého nevráti, ale predstavuje primerané zadosťučinenie.

14.2. Žalovaný namietal výšku uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy, uviedol že výška náhrady nie je žiadnym spôsobom zadefinovaná a variovaná na jednotlivých žalobcov. V žalobe okrem všeobecných konštatovaní o rodinnom vzťahu s poškodeným nie sú uvedené žiadne skutkové okolnosti odôvodňujúce

požadovanú náhradu nemajetkovej ujmy. Žalovaný v prípade priznania náhrady nemajetkovej ujmy žiadal pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy zohľadniť okolnosti na strane poškodeného, obeť dopravnej nehody, a to skutočnosť, že poškodený napriek tomu, že musel vedieť, že vinník dopravnej nehody je pod značným vplyvom alkoholu dobrovoľne do vozidla nasadol a v tomto sa viezol a tiež žiadal prihliadnúť na skutočnosť, či bol poškodený v čase dopravnej nehody pripútaný, čo je podľa žalovaného nepravdepodobné.

15. Súd po vyhodnotení vykonaného dokazovania a skutkových tvrdení strán sporu dospel k záveru, že vzhľadom na všetky okolnosti prejednávanej veci, intenzitu, rozsah a trvanie nepriaznivých následkov ide o ujmu, ktorú žalobcovia ako pozostalí obeť dopravnej nehody pociťujú ako značnú. Stotožnil sa s tvrdením žalobcov, že náhle ukončenie vzájomných vzťahov s ich blízkym príbuzným, manželom, otcom, synom a bratom je možno bezpochyby považovať za zásah do práva na súkromie, a teda že na strane žalobcov vzniklo právo na náhradu nemajetkovej ujmy.

15.1. Posúdenie výšky nemateriálnej ujmy je závislé od úvahy súdu. Výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je určovaná základnými zákonnými kritériami a to závažnosťou vzniknutej ujmy a okolnosťami, za ktorých k porušeniu práva došlo, pričom za závažnú ujmu treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky, považuje za ujmu značnú. Len subjektívne pocity nie sú rozhodujúce, keď podstatné je i objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase v tej istej situácii vnímala aj každá iná fyzická osoba. Kvantifikácia „odškodnenia“ nemajetkovej ujmy neznamena bezhraničnú neobmedzenosť. Je potrebné vychádzať z individuálnych okolností prípadu a stretu práv postihnutej osoby a osoby, ktorá spôsobila neoprávnený zásah. Pre priznanie peňažného zadosťučinenia je nevyhnutné preukázať, že iná forma morálneho zadosťučinenia sa nejaví ako postačujúca, že v dôsledku neoprávneného zásahu došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby v značnej miere. Zákon nestanovuje ani rámcové čiastky odškodnenia nemajetkovej ujmy, a preto súd pri rozhodovaní musí prihliadnúť na závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Primeranosť zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu znamená, že nemôže ísť o zneužívanie tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. Výška uplatneného zadosťučinenia nemajetkovej ujmy teda musí byť primeraná, aby sa dosiahol účel kompenzácie a zároveň nesmie byť pre škodcu likvidačná.

15.2. Súd pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v rámci použitia princípu proporcionality porovnal výšku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy priznanej v iných obdobných veciach, pričom uvádza, že priznaná výška nemajetkovej ujmy nemusí byť rovnaká, ale nesmie byť zjavne neprimeraná okolnostiam prípadu. Podľa rozhodnutí v iných obdobných veciach, z ktorých okrem iného vyplýva výška priznanej nemajetkovej ujmy pre pozostalé obeť dopravných nehôd je v obdobnej výške. Išlo a uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 206/2015 zo dňa 29. apríla 2015, z obsahu ktorého vyplýva, že Okresný súd Nitra v konaní sp. zn. 8C/41/2012 priznal v tom konaní žalobcom nemajetkovú ujmu za usmrtenie ich blízkej osoby, manželky a matky každému vo výške 10.000,- eur, uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 645/2015 zo dňa 16. decembra 2015, z obsahu ktorého vyplýva, že Okresný súd Trenčín v konaní sp. zn. 27C/107/2012-105 priznal v tom konaní žalobcovi nemajetkovú ujmu za usmrtenie blízkej osoby, manželky vo výške 50.000,- eur, uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 646/2015 zo dňa 29. apríla 2015, z obsahu ktorého vyplýva, že Okresný súd Topoľčany v konaní sp. zn. 5C/351/2013 priznal v tom konaní žalobcom nemajetkovú ujmu za usmrtenie ich blízkej osoby, matky každému vo výške 10.000,- eur, uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 666/2016 zo dňa 11. októbra 2016, z obsahu ktorého vyplýva, že Okresný súd Prievidza v konaní sp. zn. 7C/69/2011 priznal v tom konaní žalobcom nemajetkovú ujmu za usmrtenie ich blízkej osoby, manžela a otca a to pozostalej manželke 17.000 eur a pozostalým deťom každému 4.500 eur. Z iných súdnych rozhodnutí vyplýva, že v prípade smrti blízkej osoby bola priznaná nemajetková ujma a to z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 228/2012 z 26.09.2013 vyplýva, že Okresný súd Bratislava IV v konaní sp. zn. 12C/385/2008 priznal pozostalému manželovi nemajetkovú ujmu 23.000 eur, Krajský súd v Trnave v konaní sp. zn. 11Co/90/2010 priznal pozostalému otcovi a matke každému 15.000 eur, Okresný súd Trnava v konaní sp. zn. 13C8/126/2010 v spojení s odvolacím konaním na Krajskom súde v Trnave sp. zn. 24Co/368/2015 pozostalému manželovi priznal nemajetkovú ujmu 40.000 eur.

15.3. Súd mal v konaní za preukázané, že medzi nebohým C. D. a jeho manželkou (žalobkyňou v 1. rade) a jeho deťmi (žalobcom v 2. a 3. rade) existovalo silné citové puto a vzťahy medzi nimi boli veľmi dobré. Žalobca v 1. až 3. rade žili s nebohým v spoločnej domácnosti, spoločnú domácnosť spolu viedli a spoločne sa o ňu starali. V ich prípade išlo manželstvo trvajúce 15 rokov. Obeť dopravnej nehody C. D. mal v čase smrti 38 rokov, žalobkyňa v 1. rade, jeho manželka mala 35 rokov a jeho deti,

žalobca v 2. rade mal 13 rokov a žalobca v 3. rade mal 4 roky. Nečakaná udalosť, pri ktorej zomrel ich otec a manžel zasiahla celú ich rodinu a jednoznačne ich to poznačilo. Smrťou otca a manžela bola narušená celistvosť rodiny a bolo zasiahnuté do ich súkromného a rodinného života, pričom následky sú trvalé a neodstrániteľné, keď ich ochudobnenie v citovej oblasti je nenapraviteľné. V dôsledku tragickej smrti otca a manžela pri dopravnej nehode došlo k nesmierne závažnej ujme spočívajúcej v strate milovanej, najbližšej osoby, čím došlo k ochudobneniu o rodinný život a k citovej strate. Smrťou milovanej osoby stratili jeho lásku a radosť s ním prežívanú, oporu a istotu. Žalobkyňa v 1. rade utrpela tiež citovú ujmu spočívajúcu v nepríjemných pocitoch úzkosti, smútku, zúfalstva a šoku zo smrti milovanej osoby. Vinník dopravnej nehody svojim konaním spôsobil nenahraditeľnú emočnú stratu a narušil silné rodinné väzby a rozbil ich rodinný život, ktorý spoločne prežívali. Všetci štyria, žalobca v 1. až 3. rade spolu nebohým tvorili plne fungujúcu rodinu s dobre vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami, ktorá okolnosť nebola sporná. Boli navzájom na seba silno naviazaní a ich vzájomný život ich naplňal a tešil. Žalobca v 2. a 3. rade ako nepľnoleté deti boli na svojom otcovi závislí nie len po citovej stránke, ale aj v rámci ich finančného zabezpečenia do budúcnosti. V dôsledku tragickej udalosti sa ich spôsob spoločného rodinného života zmenil, pričom nebyť tragickej udalosti mali by možnosť pokračovať v doterajšom spôsobe ich života a mohli si naplniť svoje predstavy a plány o ďalšom spoločnom živote. V dôsledku toho, že ich manžel a otec zomrel pri dopravnej nehode došlo k neoprávnenému zásahu do ich osobnostných práv, nepredvídateľne a neočakávane došlo k pretrhnutiu ich rodinných a citových väzieb s nebohým. Úmrtie pre nich jedného z najbližších príbuzných bolo traumatizujúce a smútok zo straty milovanej osoby je pre nich trvalý. Sú zasiahnutí stratou osoby, ktorá je pre ich život nezastupiteľná. Smrťou došlo k porušeniu vzájomných vzťahov. Žalobcovia stratili možnosť viesť s nebohým rodinný život a od jeho smrti sú ochudobnení o vzťah s nebohým. Ich právo na súkromie bolo porušené takým zásahom, ktorého následky nie je možné odstrániť morálnou satisfakciou, keď žiadna forma morálneho zadosťučinenia by nepostačovala na to, aby bola primerane vyvážená a zmiernená vzniknutá nemajetková ujma žalobcov.

15.4. Ohľadom vzťahu žalobkyne v 4. rade, matky nebohého a žalobkyne v 5. a 6. rade, sestier nebohého, mal súd za preukázané z výpovede žalobkyne v 5. a 6. rade a z vyjadrenia žalobkyne v 4. rade, že ich vzťahy s nebohým, synom a bratom boli veľmi dobré, vzájomne si pomáhali a boli si oporou. Nebohý bol už síce dávno dospelý, mal svoju rodinu, manželku a deti, ale naďalej sa stretávali pri rodinných oslavách a sviatkoch, vzájomne si pomáhali a mali sa veľmi radi. Boli v kontakte, navzájom o sebe vedeli a vzájomne prežívali radosť a starosť bežného života.

15.5. Podľa názoru súdu žalobcom v 1. až 6. rade požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy v uplatnenej výške žalobkyňou v 1. rade 33.500,- eur, žalobcom v 2. rade 33.500,- eur, žalobcom v 3. rade 33.500,- eur, žalobkyňou v 4. rade 10.000,- eur, žalobkyňou v 5. rade 10.000,- eur a žalobkyňou v 6. rade 20.000,- eur však nebola primeraná. Žalobca v 1. až 6. rade domáhajúc sa nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v uplatnenej výške nijakým spôsobom sa k vyčíslenej nemajetkovej ujme nevyjadřili, neuviedli žiadne okolnosti, z ktorých vychádzali, keď mali za to, že práve nimi uplatnená výška nemajetkovej ujmy je primeranou satisfakciou, zadosťučinením.

15.6. Primeranosť zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu znamená, že nemôže ísť o zneužívanie tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. Výška uplatneného zadosťučinenia, nemajetkovej ujmy musí byť primeraná, aby sa dosiahol účel kompenzácie a zároveň nesmie byť pre škodcu likvidačná.

15.7. Strata blízkeho človeka je ujma, ktorá každého žijúceho človeka zasiahne. Medzi žalobkyňou v 1. rade a jej manželom nebohým C. D. existovali silné citové, morálne a sociálne vzťahy a silné rodinné puto, ktoré sa vyznačovalo vysokou mierou vzájomnej naviazanosti a spolupatričnosti. Žalobkyňa v 1. rade bola so svojim manželom v dennodennom kontakte a svoj dospelý život s manželom aj strávila. Spolu so svojimi deťmi, žalobcom v 2. a 3. rade žili život podľa svojich predstáv, spoločne trávili svoj voľný čas a mali spoločné predstavy o budúcnosti. Náhla tragická smrť manžela a otca mala nepriaznivé následky na žalobkyňu v 1. rade a na žalobcu v 2. a 3. rade vo všetkých sférach ich života. Žalobkyňa bola na svojho manžela citovo naviazaná a tragickú udalosť vnímala veľmi intenzívne a mala na jej psychické zdravie nepriaznivý vplyv. Smrťou manžela a zároveň otca dvoch detí boli nenávratne porušené, zničené sociálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života. Žalobkyňa v 1. rade viac ako dva roky po nehode v dôsledku nečakanej smrti manžela stále prežíva pocity úzkosti, smútku, zúfalstva a šoku. Jediným okamihom stratila možnosť viesť s nebohým súkromný život v dôsledku čoho je od jeho smrti ochudobnená o sféru prirodzených vzťahov s jedným z jej najbližších rodinných príslušníkov. Smrťou manžela a otca došlo u žalobcov v 1. až 3. rade k definitívnej deštrukcii medziľudských väzieb, došlo k intenzívnemu zásahu do ich osobnostných práv a práva na súkromie a rodinný život. Právo na súkromie bolo porušené takým zásahom, ktorého

následky nie je možné odstrániť morálnou satisfakciou, keď žiadna forma morálneho zadosťučinenia by nepostačovala na to, aby bola primerane vyvážená a zmiernená vzniknutá nemajetková ujma. Intenzitu zásahu do práv žalobcov zdôrazňuje aj skutočnosť nepretržitého spolužitia nebohého so žalobcom v 1. až 3. rade, ideálny vzájomný vzťah a hlavne neočakávanosť úmrtia. Vzniknutá trauma je z ich života neodstrániteľná. V prípade žalobcu v 1. až 3. rade bolo pretrhnuté citové puto, manželský a rodičovský vzťah. Žalobca v 2. a 3. rade sú stále maloletí a ich vzťah s otcom, na ktorého boli odkázaní citovo i finančne bol v dôsledku tragickej nehody nenávratne skončený. Zásah, ku ktorému došlo sa stal náhle, nečakane pri tragickej udalosti, ktorú nikto nečakal a mal za následok, že ich manžel a otec, najbližší človek odišiel nečakane, pričom táto náhla strata zasiahla trvalo do ich života. V dôsledku tragickej udalosti sa spôsob ich spoločného života zmenil, pričom nebyť tragickej udalosti by mali možnosť pokračovať v doterajšom spôsobe života. V dôsledku toho, že manžel žalobkyne v 1. rade a otec žalobcu v 2. a 3. rade bol v dôsledku dopravnej nehody usmrtený došlo k neoprávnenému zásahu do ich osobnostných práv nepredvídateľne a neočakávane a došlo k trvalému pretrhnutiu rodinných a citových väzieb. Podľa názoru súdu náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 20.000,- eur pre žalobcu v 1., 2. a 3. rade je primeraná a je spôsobilá aspoň čiastočne zmierniť závažnosť vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k porušeniu ich práva došlo. Žalobca v 1., 2. a 3. rade sú zasiahnutí stratou najbližšej osoby, manžela a otca, ktorý v ich živote bol nezastupiteľný, s ktorým mali intenzívny, pevný a vzájomne prepojený vzťah. Pre žalobcov v 1. až 3. rade neočakávaná smrť blízkej osoby predstavovala a predstavuje mimoriadnu udalosť s nenapraviteľným následkom, v prípade ktorej je podľa názoru súdu morálna satisfakcia nepostačujúca. Súdom priznaná výška nemajetkovej ujmy je primeraná aj vo vzťahu k výške priznanej, prisúdenej nemajetkovej ujmy v obdobných veciach v iných prípadoch. Výška nemajetkovej ujmy priznaná žalobcovi v 1. až 3. rade v prejednávanej veci ani nepôsobí likvidačne pre žalovaného a podľa názoru súdu predstavuje štandardnú kompenzáciu zmiernenia ujmy žalobkyne v 1. rade a žalobcov v 2. a 3. rade, a teda priznanie v uvedenej výške nie je prostriedkom bezdôvodného obohatenia sa. Súd mal za to, že priznaná satisfakcia žalobcom v 1. až 3. rade je zároveň prejavom spravodlivosti, i keď nemôže odčiniť dopad tragickej udalosti, ktorá zanechala v ich živote trvalé následky.

15.8. Vo vzťahu k súdom priznanej náhrade nemajetkovej ujmy vo výške 6.000,- eur žalobkyňu v 4. rade súd uvádza, že v konaní mal za preukázané, že medzi nebohým a žalobkyňou v 4. rade ako jeho matkou existovalo citové puto a ich vzťahy boli veľmi dobré. V spoločnej domácnosti nežili viac ako 15 rokov, teda od času kedy sa nebohý oženil so žalobkyňou v 1. rade. Súd pri stanovení výšky náhrady prihliadol na skutočnosť, že nebohý syn bol dávno dospelý a žil s vlastnou rodinou a žalobkyňa v 4. rade nebola na jeho pomoc nijakým spôsobom odkázaná. Súd nespochybuje, že úmrtím už i dospelého dieťaťa dochádza k nesmiernej strate na strane rodiča, ale vzal do úvahy tú skutočnosť, že žalobkyňa v 4. rade má a mala svoj vlastný život a ďalšie dve dospelé deti. Žalobkyňa v 4. rade ani v rámci žaloby a ani vo svojom písomnom vyjadrení vo veci neuviedla žiadne skutkové okolnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že ňou požadovaná výška nemajetkovej ujmy 10.000,- eur je primeranou satisfakciou. Žalobkyňa v 4. rade popisovala len obdobie v čase detstva nebohého syna a okolnosti v čase, keď sa o jeho smrti dozvedela. Súd vychádzajúc zo skutočnosti, že je nepochybné, že smrť i dospelého dieťaťa a naviac smrť tragická a náhla je zásahom do chránených osobnostných práv rodiča, keď má jednoznačne negatívny vplyv na pozostalého rodiča, ovplyvní jeho osobnosť, psychiku a jeho ďalší život mal za to, že priznaná nemajetková ujma vo výške 6.000,- eur je vzhľadom na konkrétne okolnosti prejednávanej veci a deklarovaný vzťah žalobkyne v 4. rade so svojim nebohým synom primeraná.

15.9. K priznanej náhrade nemajetkovej ujmy žalobkyňu v 5. rade vo výške 3.000,- eur a žalobkyňu v 6. rade vo výške 3.000,- eur, sestram tragicky zosnulého C. D., súd uvádza, že pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal z prezumovanej skutočnosti, že v prípade náhlej tragickej smrti súrodenca dochádza vždy, pokiaľ medzi súrodencami boli harmonické a dobré vzájomné vzťahy k zásahu do právom chránených osobnostných práv pozostalých sestier. V konaní nebolo sporné, že súrodenci, nebohý C. D. a žalobkyňa v 5. a 6. rade, mali veľmi dobré vzťahy, že sa vzájomne stretávali, pomáhali si a navzájom sa podporovali a vedeli o radoostiach a starostiach života navzájom. Ich vzťahy boli štandardné. Súrodenci nežili v spoločnej domácnosti a neboli na seba navzájom odkázaní, vzájomne sa stretávali v rámci rodinných osláv a príležitostných rodinných udalostí a z času na čas trávili spoločne voľný čas a mali sa vzájomne radi. Žalobkyňa v 5. a 6. rade ani v žalobe a ani vo svojej výpovedi neuvádzali také skutkové okolnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že ich vzájomné vzťahy toho času už s nebohým bratom boli nadpriemerné a nadštandardné, že by boli v dennodennom kontakte, že by sa vzájomne o seba nad bežnú mieru starali, a že by v dôsledku tragickej udalosti, smrti ich brata sa výrazne zmenil ich spôsob života. Žalobkyňa v 5. a 6. rade sa vo svojej výpovedi zhodne obmedzili len na popisovanie okolností ako sa o smrti brata dozvedeli, a čo v tej chvíli robili. Obe v minimálnej miere popisovali vzájomný vzťah s bratom počas jeho dospelého života a ich vzájomný život pred tragickou udalosťou.

Vzhľadom na uvedené mal súd za to, že náhrada nemajetkovej ujmy pre žalobkyňu v 5. a 6. rade vo výške 3.000,- eur je primeraná a je spôsobilá zmierniť závažnosť vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k porušeniu ich práva došlo. Súd uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy žalobkyňou v 5. rade vo výške 10.000,- eur a žalobkyňou v 6. rade vo výške 20.000,- eur považoval za neprimerane vysoký a neopodstatnený i vzhľadom k tomu, že súdy v obdobných veciach priznávajú oveľa nižšie sumy za stratu blízkej osoby, na ktorú sú navyše pozostalí príbuzní odkázaní vo všetkých oblastiach života.

16. Žalovaný v rámci procesnej obrany žiadal, aby súd pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy pozostalým obetiam tragicky zosnulého C. D. zohľadnil okolnosti na strane poškodeného a to tú skutočnosť, že poškodený nasadol do motorového vozidla a v tom sa viezol i napriek tomu, že musel vedieť, že vinník dopravnej nehody je pod značným vplyvom alkoholu a tiež žiadal zohľadniť tú skutočnosť, že nie je zrejmé, či poškodený, tragicky zomrelý bol v čase dopravnej nehody pripútaný, čo žalovaný považoval za nepravdepodobné.

16.1. Žalobca v 1. až 6. rade sa s uvedeným nestotožnil, uviedli, že nikde v rozhodnutí Súdneho dvora Haag sa neuvádza, že by zosnulý ako spolujazdec o skutočnosti, že vodič motorového vozidla v čase dopravnej nehody bol pod vplyvom alkoholu preukázateľne vedel. Podľa žalobcov zistená hladina alkoholu u vodiča neznamena automaticky preukázanú vedomosť spolujazdca o tejto skutočnosti. Nie je vylúčené, že vodič požíval alkoholické nápoje v neprítomnosti spolujazdcov a spolujazdci o tom vôbec nemuseli vedieť. Z požitia alkoholu vodiča vozidla nie je možné usúdiť a dotvárať predchádzajúce správanie poškodeného. K tvrdeniu žalovaného ohľadne pripútania/nepripútania nebohého v čase dopravnej nehody uviedli, že z rozhodnutia Súdneho dvora Haag nevyplýva, že zosnulý nebol pripútaný bezpečnostným pásom v čase dopravnej nehody a ani to, že by táto okolnosť mohla zabrániť úmrtiu zosnulého utopením. Poukázali tiež na to, že je otáznе, či bezpečnostný pás plní svoj účel v čase, keď sa motorové vozidlo nachádza pod hladinou vody a tiež na tú skutočnosť, že nie je možné vylúčiť, že keď sa vozidlo ocitlo pod vodou si bezpečnostný pás zosnulý v záujme záchrany svojho života sám neodopol.

16.2. Súd pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy pozostalým obetiam dopravnej nehody nezohľadnil žalovaným požadovanú skutočnosť, že nebohý C. D. podľa žalovaného musel vedieť, že vodič motorového vozidla, ktorý zapríčinil dopravnú nehodu, pri ktorej menovaný zomrel bol pod značným vplyvom alkoholu a ani ničím preukázané tvrdenie žalovaného, že je nepravdepodobné, že by bol C. D. ako spolujazdec v čase dopravnej nehody pripútaný vo vozidle bezpečnostným pásom. Súd uvádza, že v tomto smere sa stotožnil s argumentáciou žalobcov, že žalovaný nijako nepreukázal ním tvrdené skutočnosti ohľadom toho, že nebohý C. D. v čase dopravnej nehody nebol pripútaný bezpečnostným pásom a ani neuviedol také okolnosti, z ktorých by bolo možné vôbec vyvodiť, že nepripútanie menovaného bezpečnostným pásom bolo dôvodom tragických následkov, jeho smrti. Z tvrdených skutkových okolností a predložených listinných dokladov bolo nesporné, že C. D. zomrel utopením potom ako vozilo sa dostalo pod hladinu vody a z vozidla, ktoré bolo pod vodou bol vyprostený až po 15 minútach. K tvrdeniu, že obeť dopravnej nehody musela vedieť, že vodič vozidla je pod značným vplyvom alkoholu a napriek tejto skutočnosti dobrovoľne do vozidla nasadol a vo vozidle sa viezol súd uvádza, že žalovaný k uvedenému sa bližšie nevyjadril a na preukázanie tohto tvrdenia, ktoré žalobcovia sporovali, dokazovanie vykonať nenavrhol. Súd vzhľadom na absenciu konkrétnych tvrdení zo strany žalovaného ohľadom vzájomného vzťahu medzi konaním poškodeného, obeť dopravnej nehody a priebehu dopravnej nehody a jej následku, žalovaným požadované okolnosti pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy nezohľadnil.

17. Súd rozhodol, že dokazovanie výsluchom žalobcu v 2., 3. a 4. rade, ktoré vykonať navrhol žalobca v 1. až 6. rade nevykonaná, nakoľko od vykonania tohto dokazovania žalobcovia v priebehu konania upustili a na jeho vykonaní netrvali.

18. Strany sporu znášajú zodpovednosť za skutkový stav a musia dokazovať svoje tvrdenia. V prípade, že strana sporu si nesplní povinnosť tvrdenia platí, že neunesla bremeno tvrdenia. Strany sporu musia tiež svoje tvrdenie preukázať, keď existencia tvrdenej skutočnosti je podmienená existenciou dôkaznej povinnosti, teda povinnosti strany predložiť resp. označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Nedodržanie povinnosti tvrdenia alebo dôkaznej povinnosti sa prejaví v rozhodnutí vo veci vo forme neúspechu strany v spore. Konanie je založené na kontradiktórnej zásade, podľa ktorej strana svoje tvrdenia musí preukazovať dôkazmi.

18.1. Sumarizáciou uvedeného za stavu, keď mal súd za to, že žalobca v 1. až 6. rade preukázal dôvodnosť uplatneného nároku voči žalovanému na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy spočívajúcej v zásahu do ich osobnostných práv ako pozostalým obetiam dopravnej nehody, manžela, otca, syna a

brata, spôsobenej prevádzkou osobného motorového vozidla povinne zmluvne poisteného u žalovaného podľa zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, žalobe vyhovel a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi v 1. rade, manželke nebohého sumu vo výške 20.000 eur, žalobcovi v 2. rade, synovi nebohého sumu vo výške 20.000 eur, žalobcovi v 3. rade, synovi nebohého sumu vo výške 20.000 eur, žalobcovi v 4. rade, matke nebohého sumu vo výške 6.000 eur, žalobcovi v 5. rade, sestre nebohého sumu vo výške 3.000 eur, žalobcovi v 6. rade, sestre nebohého sumu vo výške 3.000 eur a žalobu vo zvyšku zamietol. Súd po vyhodnotení vykonaného dokazovania a skutkových tvrdení strán sporu dospel k záveru, že vzhľadom na všetky okolnosti prejednávanej veci, intenzitu, rozsah a trvanie nepriaznivých následkov ide o ujmu, ktorú žalobcovia pociťujú ako značnú. Stotožnil sa s tvrdením žalobcov, že nereparovateľnosť náhle ukončených skôr vzniknutých interpersonálnych vzťahov, resp. väzieb žalobcov s nebohým je možno bezpochyby považovať za zásah do práva na súkromie, a teda že na ich strane vzniklo právo na náhradu nemajetkovej ujmy.

19. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu v konaní

Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

20. Súd o náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, teda podľa úspechu žalobcov v spore a priznal úspešnému žalobcovi v 1., 2., 3., 4., 5. a 6. rade v konaní voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Žalobcu v 1. až 6. rade v predmetnej veci bolo nevyhnutné považovať za plne procesne úspešného, keďže žalobcovia mali plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto ich procesného úspechu závisela výlučne od úvahy súdu. Na základe uvedeného v súlade s citovaným zákonným ustanovením súd priznal žalobcovi v 1., 2., 3., 4., 5. a 6. rade právo na náhradu trov konania v rozsahu 100% a to z prísúdenej sumy náhrady nemajetkovej ujmy toho ktorého žalobcu.

20.1. Zásadu úspechu vo veci (§ 255 Civilného sporového poriadku) súd uplatní i na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nakoľko nemožno žalobcu totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca (rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/191/2017 zo dňa 13.12.2017).

20.2. O výške náhrady trov konania súd podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia, samostatným rozhodnutím.

21. Podľa § 2 ods. 2 Zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho žalobe alebo návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť žalovaný alebo odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Túto povinnosť však žalovaný alebo odporca nemá v konaní o rozvod manželstva, o určenie neplatnosti alebo o určenie neexistencie manželstva, ak súd tak rozhodne alebo ak uloží náhradu trov konania poplatníkovi, a v konaní pred správnym súdom.

Podľa Položky 7b písmeno b) Sadzobníka súdnych poplatkov zo žaloby na ochranu osobnosti spojenej s náhradou nemajetkovej ujmy 66 eur a 3% z výšky uplatnenej z nemajetkovej ujmy, najviac 16.596, 50 eura.

22. Žalobca v 1. až 6. rade bol v konaní od platenia súdneho poplatku oslobodený podľa ustanovenia § 4 ods. 2 písmeno j) Zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších zmien a doplnkov a žalovaný od poplatku oslobodený nebol. Súd v konaní žalobe žalobcu v 1. až 6. rade vyhovel, a preto súd s poukazom na ustanovenie § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch uložil

žalovanému povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podanú žalobu vo výške 2.256,- eur. Súdny poplatok pozostáva z poplatku podľa Položky 7b písmeno b) Sadzobníka súdnych poplatkov, teda sumy 66 eur + 3% z výšky priznanej nemajetkovej ujmy. Súdny poplatok predstavuje v prípade nároku žalobcu v 1. rade o zaplatenie nemajetkovej ujmy 20.000,- eur sumu 666,- eur (66 eur + 600 eur), žalobcu v 2. rade o zaplatenie nemajetkovej ujmy 20.000,- eur sumu 666,- eur (66 eur + 600 eur), žalobcu v 3. rade o zaplatenie nemajetkovej ujmy 20.000,- eur sumu 666,- eur (66 eur + 600 eur), žalobcu v 4. rade o zaplatenie nemajetkovej ujmy 6.000,- eur sumu 246,- eur (66 eur + 180 eur), žalobcu v 5. rade o zaplatenie nemajetkovej ujmy 3.000,- eur sumu 156,- eur (66 eur + 90 eur), žalobcu v 6. rade o zaplatenie nemajetkovej ujmy 3.000,- eur sumu 156,- eur (66 eur + 90 eur).

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava I, písomne v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 Civilného sporového poriadku) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolacie dôvody).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

V prípade, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.